

קונטרס

אורה ושמה

יגלה את גדל האור שנתגלה ביום הפורים,
והתקון של האדם הוא רק שמה. ומי ששמת
תמיד, מוחלין לו על כל עוונותיו, וזוכה לחזות
בנעם ה'.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

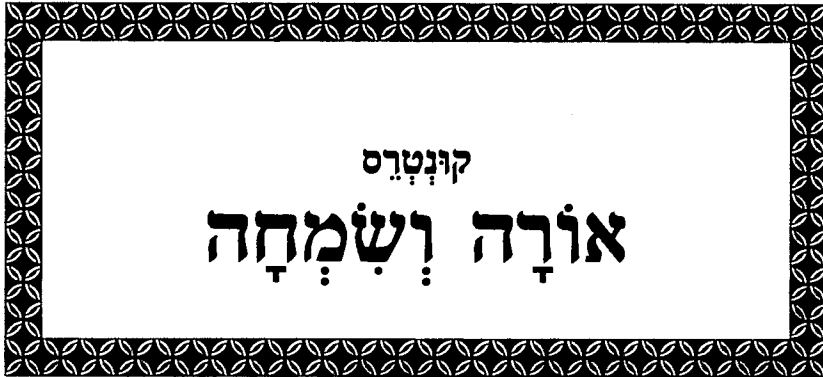

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂבֻפּוּרִים — אֲזִי
מְאִירִים מִחֵין עֲלִיוֹנִים, מִחֵין דְּאֶבָּא,
וְאֲשְׁרֵי מִי שְׂמֻנְצֵל אֶת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ
הַזֶּה לְבִקְשׁ הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וּבְפּוּרִים
אָמְרוּ: כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד — נוֹתֵנִים לוֹ.
(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתכח)

קוֹנְטָרַס

אוֹרָה וְשִׁמְחָה

א.

עֵצָם הַשִּׁמְחָה

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וּבִיּוֹם פּוּרִים נִתְגַּלָּה אוֹר כְּזֶה, שְׂאִינוּ מִתְגַּלָּה כָּל
הַשָּׁנָה. וְאֵיזָה אוֹר הוּא זֶה? הָאוֹר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהִיָּה לְפָנַי הַבְּרִיאָה; אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ אֵין לָנוּ מִשְׁגַּ
כְּזֶה, אֲלֵא בְּעֵת הַגְּאֻלָּה, אֲזַ גַּם-כֵּן יֵאִיר לָנוּ הָאוֹר הַזֶּה
שֶׁהִיָּה קֹדֶם הַבְּרִיאָה, כִּי אֲזַ לֹא הִיָּה הָאוֹר בְּשׁוּם לְבוּשׁ
וְצִמְצוּם כָּלֵל, וְהָאוֹר הַזֶּה הוּא שֶׁל קֹדֶם הַבְּרִיאָה. לְזֹאת
בִּיּוֹם הַפּוּרִים, אֲזַ מִתְגַּלָּה "אוֹרָה וְשִׁמְחָה"; כִּי הָאוֹר
הוּא הָאוֹר הַאֲלֵקִי, בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים וְהַעֲלָמוֹת
וְהַסְתָּרוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם
אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְהָאוֹר הַזֶּה אַחַר הַבְּרִיאָה

מסתתר בכל מקום, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אף מחמת הבחירה והנפיון, מסרו לאדם בחירה, אם לבחור באור ולהמשיך אחר הקדוש-ברוך-הוא, ולהיות בשמחה, או, חס ושלום, להמשיך אחר החשך, אחר הכפירות והאפיקורסות, ולהיות בעצבות וידיכאון. לזאת, בני ובנותי היקרים! עכשו בימי הפורים מתגלה אלינו "אורה ושמחה", האור האלקי שהאיר קדם הבריאה, בלי שום לבושים והסתרות וכסויים וכו', ויתגלה בעת הגאולה. ולכן עלינו להמשיך על עצמנו עכשו כשעדין אנו בגלות מרה, את עצם השמחה, שזה עצם האלקות. כי מה תהיה הגאולה? יתגלה האור של הקדוש-ברוך-הוא בגלוי רב בזה, שכל אחד ירגיש, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתו, עמו ואצלו. וברגע שאדם מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתו, הוא תמיד שמח, כי חושב: "מה יש לי להפסיד בזה העולם, ערם יצאתי מבטן אמי, וערם אכנס אל בטן האדמה?! ולכן מה אפסיד בזה, שאמשך אחר האור אין סוף, אחר הקדוש-ברוך-הוא, ואבוא ואספר לפניו יתברך כל אשר מעיק לי ומצער אותי, וכל מה שאני צריך, אבוא ואבקש רק ממנו יתברך"?! אם אדם מרגיל עצמו לחיות בצורה כזו — להסתפל בכל דבר על הרוחניות חיות אלקות שבו, אזי הוא תמיד שמח, כי יש לו את הקדוש-

ברוך-הוא, ואין עוד שמחה לאדם כשמחת הדבקות באין סוף ברוך הוא, אשר הוא יתברך אור אין סוף. לכן, בני ובנותי היקרים! באו עכשו ביום הפורים שהאיר האור אין סוף בגלוי אין סוף, וזכינו ל"אורה ושמחה", באו ונמשיך את האור הזה על עצמנו כל השנה, להיות רק שמחים ועליזים, ולהסתכל על כל דבר רק על רוחניות חיות אלקות שבו. ואומרים חכמינו הקדושים (במדבר ובה, פרשה יא, סימן ה') על הפסוק (במדבר ו, כה): "יאר הוי"ה פניו אליך" — יתן לך מן מאור השכינה, שנאמר (ישעיהו ס, א): "קומי אורי" וגו'. ואומר (תהלים נו, י): "באורך נראה אור", (שם קיח, כז): "אל הוי"ה יאר לנו"; מי זה האור? הקדוש-ברוך-הוא. הקדוש-ברוך-הוא הוא עצם השמחה, אצלו נאמר (דברי-הימים-א טז, כז): "עז וחדנה במקומו"; כשאדם רק שמח, ורוקד וצוהל, ושר שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, אז הוא דבוק בעצם אלקות. ולכן "אורה ושמחה" היא בהא תליא; ככל שאדם יותר שמח, יותר רואה אור בחיים, וככל שרואה יותר אור בחיים, הוא יותר שמח. ולזאת, בני ובנותי היקרים! הבה ונתחיל מיום הפורים הזה להיות בשמחה, ולשמח את הבריות, כי זו עקר השלמות, שאדם צריך למלא עצמו כל-כף הרבה עם שמחה, עד שישפיע גם על זולתו. כדגמת כלי, מאין אנו יודעים שהוא מלא

בנוזלים? כְּאֲשֶׁר רוֹאִים שְׁנִשְׁפָּךְ לְבַחוּץ וְעוֹלָה עַל גְּדוּתָיו, כְּמוֹ-כֵן מֵאִין יוֹדְעִים שְׂאָדָם שְׂמַח, וְזָכָה לְ"אוֹרָה וְשִׂמְחָה", וְשְׂרוּי בּוֹ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׂמוֹ, וְשְׂרוּיָה בּוֹ הַשְׂמֵחָה? כְּשֶׁעוֹבְרַת הַשְׂמֵחָה עַל גְּדוּתֶיהָ, עַד שְׂמֵשֶׁמַּח אֶת הַבְּרִיּוֹת. וְזוֹ הַמַּעֲלָה הַכִּי גְדוֹלָה — שְׂאָדָם יִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה, וְיִשְׂמַח אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאִף שְׂמֵדַת הַשְׂמֵחָה בָּאָה לְאָדָם קָשָׁה מְאֹד, כִּי בְּטִבְעוֹ נִמְשָׁךְ אַחַר הַצַּעַר וְהִסּוּרִים וְהַמְכַאוּבִים, הַחֹבּוֹת, הָעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת שְׂסוּבְבִים אוֹתוֹ, אֲבָל אֵין זֶה תְּכַלִּית לְהִשְׁאָר בְּעִצְבוּת וּבְמִרְרוּת, כִּי לֹא יִגִּיעַ לְשׁוֹם דְּבָר עִם עִצְבוּת, רַק אֶל שְׂאוּל וְאֲבֹדוֹן, חֶסֶם וְשְׁלוֹם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְשִׂמְחָה, כִּי עֲצָם הַשְׂמֵחָה זֶה אֱלֻקוֹת, וּכְכֹל שְׂאָדָם יוֹתֵר שְׂמַח, יוֹתֵר אֱלֻקוֹת מִמְשִׁיךְ בְּעִצְמוֹ; וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂשִׂמַח תָּמִיד!

ב.

הַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלִיכֶם לְזַכֵּר, שֶׁהַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת דַּעַתוֹ שֶׁל אָדָם, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוֹ וְ"ל (לְקוּטִי-מִזְהַרְ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'): כְּכֹל שְׂאָדָם שְׂמַח, עַל-יְדֵי-זֶה מְתַרְחֶבֶת לוֹ הַדַּעַת וְהַמַּח, לֹא-כֵן אִם אָדָם בְּעִצְבוּת

ובמרירות, הוא רחוק מהשם יתברך, ואין לו חשק לשוב בתשובה, ומתגברים עליו כל התאוות והמדות רעות. והכל בא מחמת שממשיך עצמו אל העצבות והמרירות והדפאון, ואז חשף לו ולא אור, ומרים חזיו כלענה, עד שאנו עדים לבני-אדם המסתובבים שבורים ורצוצים, מדפאים בדפאון פנימי, ורואים רק חשף בחייהם, ומתיאשים לגמרי, וחושבים — הנה זה הסוף שלהם, רחמנא לצלן, ולהם כבר אף פעם לא יהיה אור. כל זה בא מחמת שאין להם ישוב הדעת, ומדוע? כי אין להם שמחה; כי "בשמחה" אותיות "מחשבה" (תקוני-היהר, תקון כב, דף סז), אינם יכולים להוליך מחשבתם כפי שרוצים, אלא נמשכים אחר היסורים והצער, המרירות והדפאון, וזה מבלבל אותם לגמרי. כי להפוך — מי שהוא "בשמחה", יכול להוליך מחשבתו להיכן שרוצה. לכן, בני ובנותי היקרים! על-ידי שתתחזקו עכשו מיום הפורים הנה להיות רק בשמחה, תזכו להיות בני חורין. כמו שכתוב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו", על-ידי שמחה יוצאים מהגלות, איזו גלות? הנשמה נמצאת בגלות גדולה, בתוך הגוף, הגוף מעלים ומסתיר ומכסה את הנשמה, אשר היא עצם אלקות. ובפרט כשאדם נכשל בעברות חמורות, ובפרטי פרטיות בפגם הברית, וטמא את המח-מחשבה שלו בהרהורים

רעים, וְחָשַׁב כָּל מִינֵי לְכוּף, טַמְא אֶת הָעֵינַיִם שְׁלוֹ, הִסְתַּפֵּל בְּכָל מִינֵי זְהָמוֹת, בְּכָל מִינֵי תַמוּנוֹת תּוֹעֵבָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, טַמְא אֶת אֲזָנוֹ לְשִׁמְעַ כָּל מִינֵי שִׁירִים שֶׁל רְשָׁעִים וְנוֹאֲפִים, כָּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג'), שְׁאֵם שׁוֹמְעִים נְגִינָה מְנוֹאֲפִים, עַל-יְדֵי-זֶה קָשָׁה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, כִּי הַקּוֹל שֶׁל הָרְשָׁעִים מוֹלִיד נֶאֱוָף בְּהִשְׁמַע דְּבַרֵיהֶם. וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִשְׁמֵר לֹא לְשִׁמְעַ קוֹל נְגִינָה שֶׁל זְמָרִים נוֹאֲפִים, רְשָׁעִים. וְכֵן אֲסוּר לְשִׁמְעַ בְּקוֹל רְשָׁעִים הַמְדַבְּרִים נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי הַקּוֹל שֶׁלָּהֶם מוֹלִיד נֶאֱוָף בְּהִשְׁמַע דְּבַרֵיהֶם, כָּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מג), וְזֶה מֵה שְׁכַתּוֹב אֶצֶל בַּלְעָם הָרְשָׁע (בַּמְדָּבָר לֹא, טז): "הֵן הִנֵּה הָיוּ בְּדַבֵּר בַּלְעָם"; בְּדַבֵּר בַּלְעָם דִּיקָא, שְׁעַל-יְדֵי הַדְּבֹר שֶׁל בַּלְעָם כָּבֵר הַכְּנִיס נֶאֱוָף כְּשִׁשְׁמָעוּ דְּבַרְיוֹ.

כְּמוֹ-כֵן אָדָם צָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַפֶּה שְׁלוֹ, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וּמִכָּל שִׁפְן שְׁלֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרֶע, רְכִילוֹת, לִיצְנוֹת, גְּבוּל פֶּה וְכוּ', שְׁכָל זֶה גוֹרֵם לְאָדָם שְׂיִהְיֶה עֲצוּב, מְמַרְמֵר, בְּדַכָּאוֹן, וְלֹא יִרְגִישׁ אֶת הַשְׂכִּינָה. כִּי לָמָּה אָדָם כָּל-כָּף בְּגִלוֹת, וְחִשֵּׁף בְּעֵדוֹ וְלֹא אוֹר? מֵהֵיכֵן זֶה נוֹבַע? מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ רוֹאֶה אֶת הָאֱלֹקוֹת, אֵינוֹ נִמְשָׁף אַחַר רוּחָנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, אֶלֶּא נִדְמָה

אורה ושמחה

שלט

לו שהכל טבע ומקרה ומזל, שזו קלפת המן-עמלק, שמכניס ספקות באדם – "היש הוי"ה אם אין", ומאין זה נובע? אומרים חכמינו הקדושים (חליו קלט:): המן מן התורה, מנין? שנאמר (בראשית ג, יא): "המן העץ"; כי יש עץ החיים ויש עץ הדעת טוב ורע, עץ החיים זה עץ החיים, עץ גלוי אלקות, ומי שזוכה להגיע אל עץ החיים, עליו נאמר (בראשית ג, כב): "וחי לעולם", שזה מה שפכתוב (דברים לב, מ): "כי אשא אל שמים ידי ואמרת חי אנכי לעולם"; ברגע שאדם מגביה ידיו לאין סוף ברוך הוא, הוא חי לעולם, כי דבוק בחי החיים, ותמיד שש ושמח, ואינו בגלות, לא-כן כשאדם טועם מעץ הדעת טוב ורע, שנדמה לו שיש איזה טוב ורע, ומהפך טוב לרע וחשף לאור, כמאמר הנביא (ישעיה ה, כ): "הוי אומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים אור לחשף וחשף לאור, שמים מר למתק ומתק למר"; אז הוא בגלות מרה מאד, ומבהל ומבלבל, ואין לו ישוב הדעת, והולך בדכאון, מסתובב בחשף ואינו מרגיש שום טעם בחייו. לזאת בני ובנותי היקרים! עקר הקדשה זה ישוב הדעת, וכיצד זוכים לישוב דעתו, ולהחדיר בעצמו הדעת של (דברים ד, לא): "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא אלקים, אין עוד מלבדו?" זהו רק על-ידי שמחה. לכן כשאדם שש ושמח, הוא זוכה לדעת האמת. וכיון

שָׁפָךְ, זוֹכָה לְיָשׁוּב הַדַּעַת כְּזֹה, שְׁשׂוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לְשַׁבְּרוּ, וְשׂוּם דְּבָר לֹא יְכוּל לְהִרְחִיקוּ מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׂוּם בְּרָיָה שְׁבַע עוֹלָם אֵינָה יְכוּלָה לְהִסִּיתוֹ נֶגְדַּד זוּלָתוֹ; כִּי מֵרַב אִוֵּר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא שְׁמַאִיר בְּאָדָם, כָּל חַיִּיו הֵם כְּבָר חַיִּים אַחֲרַיִם לְגַמְרִי.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! מִיּוֹם הַפּוּרִים הַזֶּה, הִבָּה וְנִמְשִׁיף עַל עֲצָמֵנוּ "אוֹרָה וְשִׁמְחָה"! הִבָּה נִתְחִיל לְהִסְתַּפֵּל עַל הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לְהִסְתַּפֵּל רַק עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּמַת אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִהְיָה תָּמִיד שְׁמַחִים וְעֲלִיזִים, וְעוֹד נוֹכַל לְהִשְׁפִּיעַ מִשְׁמַחְתָּנוּ גַם לְאַחֲרַיִם, אֲשֶׁר זֶה הַמְּצוּה הַכִּי גְדוֹלָה — לְעֹזֵר לַיהוּדִים אַחֲרַיִם, וּכְשֵׁרוֹאִים יְהוּדֵי בְּמִצּוּקָה, יְהוּדֵי הַמְּסֻתָּבֵב עֲצוּב וּמְמַרְמֵר, יְהוּדֵי הַמִּיאָשׁ מִחַיִּיו, וְנִגְשִׁים אֵלָיו וּמִתְעַנְיָנִים בְּמִצְבוֹ, וְעוֹזְרִים לוֹ וּמְשַׁמְּחִים אֶת לְבוֹ, זֶה הַמְּצוּה הַגְּדוֹלָה בְּיֹתֵר. וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוֵּה"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו'): דְּוֹד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים לַב, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּכַנֵּים שְׁכָל בְּדֵל, כִּי אֵין עָנִי אֶלָּא מִן הַדַּעַת (נְדָרִים מ.א.). הֵינּוּ מִי נִקְרָא עָנִי? מִי שְׁאֵין לוֹ שְׁכָל וְדַעַת, לְדַעַת שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. אִם אָדָם יוֹדֵעַ דְּבָר

זֶה, אֲזִי הוּא הָעֶשֶׂיר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, כִּי אֵין עֲשִׁירוֹת
 גְּדוֹלָה מִיָּשׁוּב הַדַּעַת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם
 רְצוֹנְכֶם לְזִכּוֹת לְיָשׁוּב הַדַּעַת, תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים,
 וְתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְלִשְׁמֹעַ כְּלֵי
 זִמְרָה. וְהַיּוֹם זֶה קָל מְאֹד, שְׂבִיתוֹ שֶׁל אָדָם יִהְיֶה מְלֵא
 שְׂמֵחָה, יִשְׁנוּ טֵיפִי, וְקִסְטוֹת רַבּוֹת עִם נְגוּנִים שְׂמֵחִים
 מְלוּיִם בְּכִלֵּי זִמְרָה רַבִּים, וְכֹךְ יִהְיֶה הַבֵּית מְלֵא שְׂמֵחָה,
 וְלֹא תִהְיֶה בּוֹ עֲצָבָנוֹת וְרִגְזִי; אֲשֶׁרִי מִי שִׁשְׁתַּדֵּל
 לְהַכְנִים בְּבֵיתוֹ שְׂמֵחָה, אֲשֶׁר אֲזִי אֶף פַּעַם לֹא יִהְיֶה
 בְּכַעַס, לֹא יָרִיב עִם אִשְׁתּוֹ, לֹא יִתְקוּטֵט עִם יְלָדָיו, אֶלֶּא
 אֲדַרְבֶּה! יִשְׂמַח אוֹתָם וְיִשְׂמַחוּ אוֹתוֹ, וְהַבֵּית יִהְיֶה
 אֶפְרוֹף שְׂמֵחָה, וְנַעֲדָר יְגוֹן וְאֲנָחָה.

ג.

עַל-יְדֵי שְׂאָדָם שְׂמֵחַ, הוּא מְיַחַד יַחֲוִידִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי
 שְׂמֵחָה אָדָם יְכוּל לְהַתְעַלּוֹת עַד עֶצֶם הָאֲצִילוֹת, שְׂוֹ
 מְדַרְגָּת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים, שְׂתַּמִּיד דְּבִקִּים בְּהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינָם מְסִיחִים דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כְּרַגַע,
 תַּמִּיד חוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמִיַּחַדִּים יַחֲוִידִים
 קְדוּשִׁים, מְטִילִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים כְּמוֹ שְׂמִטִּילִים
 בְּגַן נְאֻה, מִיַּחַדִּים מִיַּחַד לְיַחַד, עַד שֶׁנִּפְתַּח לָהֶם

עולם אחר עולם, עד שמשגיגים השגות נוראות
 ונפלאות מאד. וכל זה זוכים רק על-ידי שמחה. וזו
 היתה מדרגת הנביאים, שהיה לפניהם תמיד תף ונבל
 וכנור, כמו שכתוב (שמואל-א י, ה): "חבל נביאים וגו',
 ולפניהם נבל ותף וחליל וכנור, והמה מתנבאים";
 שתמיד היו שרויים בשמחה, ועל-ידי-זה נתרחבה
 דעתם, וזכו ליחד יחודים קדושים, עד שנתגלתה
 עליהם השכינה, וככל שנתגלתה עליהם השכינה, כן
 זכו לגלות נוראות נפלאות ברוחניות אלקות. לזאת
 אומרים חכמינו הקדושים (שבת ל:): אין השכינה שורה
 — לא מתוך עצבות, אלא מתוך דבר שמחה של
 מצוה. ולכן, בני ובנותי היקרים! הבה ונקיים את
 המצוות של הקדוש-ברוך-הוא בשמחה עצומה. וכך
 אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם
 עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו;
 כי כשאדם שש ושמת עם כל מצוה ומצוה שהוא
 מקיים, בזה הוא מראה שיש לו אמונה ברוך ומזככת
 באין סוף ברוך הוא, והוא מאמין באל עולם, ואז כל
 החיים שלו חיים אחרים לגמרי. כי כך אומר רבנו ז"ל
 (שיחות-הר"ן, סימן לג): מי שיש לו אמונה — חיו חיים;
 כי הוא חי עם הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא
 עצם השמחה. ולהפך, חס ושלום, אין עוד מרירות
 ודכאון ועצבות כמו הכפירות והאפיקורסות. וזו

אורה ושמחה

שמג

המלחמה שיש נגד כל הצדיקים הקדושים, המגלים ומפרסמים את האין סוף ברוך הוא, ומחזירים אמונה פשוטה בעם ישראל, משמחים את נשמות ישראל, נגדם קם הסמ"ך-מ"ם הרשע, שמפנוי יונק המן-עמלק בכל דור ודור, כדכתיב (שמות יז, טז): "מלחמה להוי"ה בעמלק מדר דר"; כי עמלק נלחם, כביכול, להעלים את שם הוי"ה מעיני בני-אדם, כדכתיב (תהלים טז, ח): "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד", שזו המדרגה הכי עליונה שאדם צריך לשאף להגיע אליה — שתמיד יראה את שם הוי"ה לפני עיניו, ולא יסיח דעת כרגע מפנוי יתברך. וזאת מדרגת גדולי מבחרי הצדיקים הקדושים, שהם תמיד מיחדים יחודים קדושים, אשר תמיד שם הוי"ה לפניהם בכל מיני צרופים, ולנו קטני ההשגה אין משג בזה, אנו רחוקים לגמרי לגמרי מפנוי יתברך, והלוואי נזכה לשוב בתשובה שלמה, ואז גם-כן נזכה לראות מה שהצדיקים רואים. אבל זו הבחירה שלנו; מצד אחד — עומד הצדיק האמת, ומגלה ומפרסם לכל נשמות ישראל: הנה הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו, ולכן הנה "אורה ושמחה" אצלנו; כי היכן שיש שמחה — יש אור, היכן שיש אור — יש שמחה. ומצד שני — נגד הצדיק עומד הסמ"ך-מ"ם בעצמו, להעלימו ולהסתירו, והוא שולח את המן-עמלק לקלקל את

נשמות ישראל, ולרחקם שלא יתקרבו אל הצדיק. ומי
 לוחם נגד המן-עמלק? הצדיק — משה ויהושע,
 מרדכי ואסתר; וכן בכל דור ודור צדיקים המגלים את
 הקדוש-ברוך-הוא, הם אשר לוחמים עם הסמ"ך-מ"ם
 בלי שום פחד כלל. אבל הקלפות והסטרא אחרא
 אינם רוצים שיהודי יגיע למדרגה כזו של צדיקים
 קדושים הדבקים באין סוף ברוך הוא, ולכן "מלחמה
 להוי"ה בעמלק מדר דר"; שבכל דור ודור הקדוש-
 ברוך-הוא מרחם על עם ישראל, ושולח צדיק אמת,
 שמגלה ומפרסם לכל עם ישראל "אורה ושמחה",
 אור נורא ונפלא כזה, לידע שהקדוש-ברוך-הוא נמצא
 איתנו, עמנו ואצלנו, ונתחיל לדבר אליו, עד שנזכה
 להרגיש את האור אין סוף ברוך הוא, ונזכה לראות
 שם הוי"ה לנגד עינינו, וניחד יחודים קדושים, שגם
 לנו יתגלו סודות התורה. אבל עמלק לוחם בשם
 הוי"ה, ולא רוצה שנחשב מהקדוש-ברוך-הוא, אלא
 נחשב מכל מיני שטיות ודמיונות, שהם הורסים את
 חיינו לגמרי. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו להתקרב
 אל הצדיק האמת, המגלה לכם את אמתת מציאותו
 יתברך, ותשמרו את עצמכם מהסתות של הסמ"ך-
 מ"ם, שמסית ומדיח נגדו יתברך ונגד גדולי מבחרי
 הצדיקים, כי הוא הוא המן-עמלק. ולכן מיום הפורים
 הנה, באו נתחיל להרגיש "אורה ושמחה", שמגלה

הצדיק האמת, שהוא בחינת מרדכי, בחינת משה, שהם נלחמים בכל דור ודור נגד המסיתים והמדיחים, הערב-רב למיניהם, שכל מגמתם רק להעלים ולהסתיר את הקדוש-ברוך-הוא. ובכל דור ודור יש להם שמות אחרים: פעם צדוקים, פעם ביתוסים, פעם קראים, פעם ריפורמים ופעם קונסרבטיבים, אבל כלם זבל אחד גדול, שאינם מאמינים בהקדוש-ברוך-הוא, אינם מאמינים בתורה מן השמים. לזאת עלינו להשמר מהם מאוד, כי הם מסכנים מאד. ודיקא על-ידי תקף השמחה, שנשמח החל מיום הפורים הזה, נזכה לבטל את פח הסמ"ך-מ"ם, שהוא לוחם נגד הצדיק, כמו שאומר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה ד', מהזבוב והעפביש), שקדם שירדה נשמתו לזה העולם, עשה הסמ"ך-מ"ם רעש בשמים, אם הנשמה הזו תרד, אין לו מה לעשות, אמרו לו: הנשמה הזו צריכה לרדת, ואתה לך ומצא לך עצה. והעצה שלו הייתה — שייעשו צחוק מהצדיק. כמו שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שנה חוזר וסובב בכל דור ודור, שפנגד הצדיק האמת, המגלה את אמתת מציאותו יתברך, ומשמח את נשמות ישראל, נגדו עומד הסמ"ך-מ"ם בעצמו. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נתקרב אל הצדיק האמת, שהוא מחזיר בנו "אורה ושמחה", ומיום הפורים הזה נשמח כל-כף כל השנה, עד

שְׁנֵשְׁפַח מְכַל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ; כִּי
עַל-יְדֵי רַבּוּי הַשְּׂמֵחָה, נִזְכָּה שְׂפִתְחוּ לָנוּ הָעֵינַיִם
וְנִרְאָה אֶת שֵׁם הַיְיָ לְנֶגֶד עֵינֵינוּ תָּמִיד, וְנִיחַד יַחֲוִידִים
קְדוֹשִׁים; אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ לָזֶה!

ד.

מִי שְׂשֵׂמַח תָּמִיד, מְשַׁרְה עַל עֲצֻמוֹ הָאֲרֶת הַשְּׂכִינָה

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שְׁכָל מִי
שְׂשֵׂמַח תָּמִיד, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה
שׁוֹרָה, אֲלָא בְּמָקוֹם שֵׁשׁ שְׂמֵחָה (עֵין שְׂבַת ל:). וְלָכֵן אִם
רְצוֹנְכֶם לְהַרְגִישׁ טַעַם בְּחַיִּים, תְּתַחִילוּ לְשֵׂמַח מְעַכְשָׁו,
מִיּוֹם הַפּוֹרִים הַזֶּה, וְאַפְלוּ שְׂאֵנִי יוֹדַע שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם
כָּל מֵינֵי צָרוֹת וְיְסוּרִים, כָּל מֵינֵי מְרִירוֹת וְדַכְאוֹנוֹת, כָּל
מֵינֵי חוֹבוֹת וְאֵי נְעִימִיּוֹת בְּחַיִּים, כִּי מִי אֵינוֹ סוֹבֵל?!
אֲךָ הַכֹּל רַק מַחְמַת שְׂאֵנוּ רְחוּקִים מִהַשְּׂכִינָה, מִפְּאַת
שְׂחָטָאנוּ וְעֲשִׂינוּ מְעַשִׂים בְּלִתֵּי רְצוּיִים, רַחֲמָנָא
לִישׁזְבֹן, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ עָשָׂה שְׂטִיּוֹת בְּחַיִּים,
חָטָא נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָלַל שְׂבַת, אָכַל טְרֵפוֹת
וּנְבִלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, לֹא קִיִּם שְׂאָר מְצוּוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה סִלַּק אֶת הַשְּׂכִינָה מֵאַתּוֹ. וְכִמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג:): בְּתַחֲלָה קָדַם שְׂחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל,
הִיָּתָה שְׂכִינָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּינֹן שְׂחָטָאוּ,

אורה ושמחה

שמז

נסתלקה שכינה מהם; עם ישראל הם סוד השמחה, עם ישראל תמיד היו בשמחה, מדוע? כי השכינה היתה ביניהם, אבל פרגע שחטאנו, רחקנו וסלקנו מאתנו את השכינה, וממילא נתרחקה מאתנו השמחה, ועל-ידי-זה אנו סובלים את הסבל הכי גדול; כי כל הצרות והיסורים, העניות והדחקות, הם רק מחמת עצבות ומרירות, וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח; כי עקר הצלחת האדם, זהו רק על-ידי שמחה, כי על-ידי שאדם שמח, השכינה שורה אצלו, כי השמחה ממשכת הארת השכינה עליו. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו נמסר נפשנו מעכשו להיות רק שמחים ועליזים, ותשמעו רק קול שמחה בתוך ביתכם, תפעילו פלי זמר, באפן שישמעו פלי זמר בתוך הבית בקביעות, ואל תניחו את העצבות והמרירות בביתכם פרגע. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן כב): השמחה היא סימן שהוא זרע ברוך ה'; כי בזה שאדם שש ושמח, וביתו מלא שמחה, בזה הוא מגלה, שהוא בנו של הקדוש-ברוך-הוא. כי בן המלך תמיד שמח, שיש לו אבא מלך, ולא חסר לו שום דבר, על אחת כמה וכמה באין ערך כלל, שעם ישראל נקראים בנים למקום ברוך הוא יתברך שמו, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להוי"ה

אֶלְקִיכֶם", בְּיַדֵּי צָרִיכִים לְהִיּוֹת רַק שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים,
 כִּי יֵשׁ לָנוּ אָבָא בְּשָׂמַיִם, שְׁכָל מַה שְּׂאָנוּ מִבְּקָשִׁים מִמֶּנּוּ
 — נִקְבֵּל. אָבֵל הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר שְׂלָנוּ — שְׂאָנוּ
 שׂוֹכְחִים שְׂאָנוּ בְּנֵי מֶלֶךְ, וּמַחְלִיפִים אֶת נִשְׂמַתְנוּ בְּבֶן
 שְׂפָחָה, אֲשֶׁר זֶה מַה שְּׂסַפֵּר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה
 יֵא, מִהֲבֵן מֶלֶךְ וּבֶן הַשְּׂפָחָה שְׂנַחֲלָפוּ), שְׂאֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם בְּחִינַת
 בֶּן הַשְּׂפָחָה, וְנִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ,
 וּמַחֲמַת הָעוֹנוֹת נַחֲלָפוּ בֶּן הַמֶּלֶךְ וּבֶן הַשְּׂפָחָה, וְלָכֵן
 אָנוּ רוֹאִים, כְּאֵלוּ הַגּוֹיִים, אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂמֵחִים, כְּאֵלוּ
 הֵם מְאֻשָּׁרִים, וְכְאֵלוּ אֵין חֶסֶד לָהֶם מְאוּמָה. וְאַנְחָנוּ עִם
 יִשְׂרָאֵל שְׂבוּרִים וְרָצוּצִים, מְדַכְּאִים, מְסַתּוֹבְבִים בְּחֻשָּׁף,
 וְלָמָּה? מִפְּנֵי שְׂשִׁכְחָנוּ מִי אֲנַחְנוּ! כִּי אִם הֵינּוּ זוֹכְרִים
 שְׂאָנוּ בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְאֵין לָנוּ לְהִתְבּוֹלֵל עִם הַגּוֹיִים, שֶׁהֵם בְּנֵי הַשְּׂפָחָה,
 וְהֵינּוּ מִתְפַּלְלִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הֵינּוּ תָּמִיד
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים בְּשִׂמְחָה אֵין סוּפִית; כִּי אֵין עוֹד
 שִׂמְחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, שְׂאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהוּא עוֹמֵד
 לְפָנֵי מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבֵּר
 אֵלָיו. וְכֵן אומְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְלָקוּט תְּהִלִּים תְּרַכָּג):
 בְּשִׁעָה שְׂאָדָם עוֹמֵד בְּתַפְלָה — יְהֵא שְׂמֵחַ, שְׂעוֹבֵד
 לְאֵלוֹהַ שְׂאֵין כְּמוֹתוֹ בְּעוֹלָם, וְאֵל תְּהִי נוֹהֵג בְּקִלּוֹת
 רֵאשׁ לְפָנָיו; וְזוֹ הַדְּבָקוֹת שְׂצָרִיךְ כָּל יְהוּדִי, לְהִיּוֹת
 דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים!

מיום הפורים הזה, נמשיך על עצמנו "אורה ושמחה"! באו נדבק עצמנו בהקדוש-ברוך-הוא! נתפלל אליו יתברך בשפת האם שלנו, וכל מה שאנו צריכים, הכתבת הראשונה והכתבת האחרונה זה הקדוש-ברוך-הוא. וכמאמרם ז"ל (ילקוט ואתחנן תתכה): "בכל קראנו אליו" — בכל לשון שישאל קוראים להקדוש-ברוך-הוא — עונה אותם; וזו מעלת תפלה והתבודדות, שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ק), שכל הצידיקים לא הגיעו למדרגתם, אלא על-ידי שדברו אל הקדוש-ברוך-הוא, וברגע שדברו אליו יתברך, על-ידי-זה המשיכו את השכינה על עצמם, ואז חיו חיים נעימים, חיים ערבים ומתקים; כי אין עוד חיים יותר טובים כמו השמחה באין סוף ברוך הוא. אשרי מי שמחזיר את זאת בתוך תוכי לבו, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח-נצחים.

ה.

מי שהוא בשמחה, הוא תמיד בשלום עם הזולת

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, שכל המחלקת והמריבות שיש בין בני-אדם, הן רק מחמת חסרון השמחה; כי כשאדם שש ושמח, אין לו צמצום הדעת לקנא בזולתו. כי למה אדם שונא את הזולת? למה

אדם אינו יכול לדבר עם הזולת? מחמת שמקנא בו, ונדמה לו כאלו לחברו יש יותר ממנו, אשר הכל בא מקטנות המחין ומחסרון הדעת, מעצבות ומרירות שנוכנסה בו, אך כיון שאדם בא אל שמחה אמיתית, רואה שאף אחד אינו יכול לקחת מה שאינו שייך לו. כמאמרם ז"ל (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, אין אדם נוגע בפה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברה אפלו כמלא נימא; מה שייך שייכולים לקחת מפלוני משהו, הלא מה ששייך אלי יחזר אלי, ואף שנטלו ממני, ישוב אלי לאחר איזה זמן, ומה שאינו שייך לי — יטלו ממנו, על-כן מה שייכות שנאה וקנאה?! אשר מחמתן כל הצרות שיש לבני-אדם, כי אין ביניהם אחדות ואהבה, ואינם מכבדים זה את זה. ולכן אנו סובלים סבל נורא מאד, ומהו הסבל? שאנו בעצבות, במרירות ובדכאון, עד שאנו מיאשים לגמרי, ורבים זה עם זה ומתקוטטים בבית עם בני המשפחה, וכן באים לידי מחלוקות עם השכנים הקרובים והרחוקים; אך מי ששמח — שורה אצלו אור הקדוש-ברוך-הוא, והוא עושה שלום עם כל יהודי. והשמחה הגדולה ביותר — כשיש לו שמחה בבית. כמאמרם ז"ל (ירושלמי מועד קטן ב, ד): שמחה לאדם — בשעה שהוא דר בתוך שלו; כשאדם יש לו בית, יש לו אשה וילדים, והשלום

והשלוחה שוכנים שם תדיר, הוא הכי מאשר. ולמה אנו רואים שיש לבני-אדם בית, אשה וילדים, ובכל זאת רבים זה עם זה, ומרים ומרורים חיהם? הכל מפני שחסרים הם מהשמחה האמתית. כי אם היו שמחים ועליזים, אזי היתה שלום בבית. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (אבות דרבי נתן כח, ג): כל המשים שלום בתוך ביתו, מעלה עליו הכתוב כאלו משים שלום בישראל על כל אדם ואדם, כי כל אחד מישראל מלך בתוך ביתו. ומתי זוכים להיות מלך בבית? כשנמצאים בשמחה, כשהבעל שמח, ומשמח את אשתו וילדיו, אזי הוא מלך בתוך הבית. ולהפוך, חס ושלום, כשהבעל עצבני וכעסן, ומוציא עצביו על אשתו וילדיו, אזי נעשה אבל בבית. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו מיום הפורים הזה נתחיל להיות רק שמחים ועליזים, ויהיה שלום בתוך ביתנו, ונרגיש "אורה ושמחה" בחיינו, אשר אין עוד מדרגה גדולה יותר מזו, שבבית שורה שמחה אמתית, שמחה אין סופית בבורא ותברך שמו; אדם צריך להרגיל עצמו לדבר בבית רק מהקדוש-ברוך-הוא, אם הוא רוצה להצליח, שיהיה לו שלום-בית, ידבר עם אשתו וילדיו רק מהקדוש-ברוך-הוא, וברגע שישרה את השכינה בתוך הבית, שם תהא השמחה האמתית, תהא "אורה ושמחה". אם אדם רוצה לזכות לשלום עם בני-אדם,

יְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף
 מֵהֵיכָן בָּאנוּ? מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! מִמִּי אָנוּ חַיִּים?
 מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְאֵל מִי אָנוּ חוֹזְרִים? אֵל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אִזּוּ מֵה שֶׁיֵּךְ לְהִיּוֹת נִפְרָדִים
 מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!? לְזוֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
 מִיּוֹם הַפּוּרִים הַזֶּה הָבָה נִכְנִיס "אוֹרָה וְשִׂמְחָה" בְּתוֹךְ
 בֵּיתֵנוּ!

ו.

על-ידי שמחה, הפרנסה באה לו בנקל

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל
 הַעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת שְׂאֵתֶם סוּבְלִים, זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד
 הַשִּׂמְחָה, אִם הֵייתֶם בְּשִׂמְחָה, הֵייתֶה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּרוּחַ
 וּבְנִקְל; כִּי כְּשֶׁאָדָם עָצוּב וּמְבֻלָּבֵל, הוּא מְאֻבָּד
 עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו, וְנִכְנָס בְּחוּבוֹת, וְלוֹהַ הַלְוָאוֹת לְמַעְלָה
 מִכּוֹחַ, וּמִסְתַּבֵּךְ עִם עֲרָבִים, וְאַחֲר־כֵּן מְשַׁלֵּם רַבִּית,
 וְרַבִּית דְּרַבִּית, עַד שֶׁיּוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ וְכוּ', וְהַנּוֹשִׁים
 מִתְדַּפְּקִים וְכוּ', וְהוּא שָׁבוּר וּמְדַכָּא, מְבַהֵל וּמְבֻלָּבֵל,
 וְהַכֹּל הַחַל מִחֲמַת חֶסֶד הַשִּׂמְחָה, שֶׁלֹּא הַכְּנִיס בְּחַיֵּיו
 "אוֹרָה וְשִׂמְחָה"; כִּי אִם אָדָם הֵיךְ מְכַנֵּס בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ
 אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּקְרָא אוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים
 כז): "הַיְיָ הַאֲוִרִי וְיִשְׁעֵי", רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַאֲוִר

אורה ושמחה

שנג

שלי, רק הקדוש-ברוך-הוא הישועה שלי; אזי לא היה נכנס בקטנות המחין, ולא היה נקלע להלואות, ולא היה מסתבך עם בני-אדם לא הגונים, והיה נצל מחובות, עניות ודחקות. לזאת, בני ובנותי היקרים! אם אתם רוצים לזכות לפרנסה בשפע, תתחילו לשמח מיום הפורים הזה, תמשיכו עליכם "אורה ושמחה", תשמחו ותרקדו בכל יום ויום. ואף שאני יודע שזה מאד קשה, כי מרב צרותיכם נכנסתם ביאוש עמק. אבל אם מיום הפורים הזה תתחילו להיות בשמחה, על שנתגלה עלינו אור אין סוף ברוך הוא, אור של קדם הבריאה, אור שיתגלה לנו בעת הגאולה, אז תהיה לכם פרנסה בשפע. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו למסור נפשכם להיות בשמחה, ואף שבהתחלה השמחה באה לכם בקשי רב, כי סוף כל סוף אתם כבר מסבכים בחובות, ונפלתם במקום שנפלתם, ונכשלתם במה שנכשלתם, עם כל זאת אומר רבנו ז"ל, שאדם צריך לעשות עצמו כאלו הוא שמח, ואז יבוא באמת לשמחה אמיתית. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן יד): על-ידי זמר תבוא לשמחה והתלהבות; אדם צריך להרגיל עצמו לשיר שירים להקדוש-ברוך-הוא, והשירה תביא אותו לשמחה. וזה מה שכתוב (שופטים ה, ג): "אנכי להוי"ה אנכי אשירה", אם אני רוצה להיות דבוק באין סוף ברוך הוא, עלי

לְשִׁיר שִׁירִים וְלִשְׁמַע כְּלֵי זָמֶר. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
הַיְקָרִים! אִם רְצוֹנְכֶם לְזִכּוֹת לְ"אוֹרָה וְשִׁמְחָה",
תְּתַחִילוּ לְשִׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוּת לְבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ,
תְּתַחִילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְאוּ מִכָּל
מִיַּי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עֲלֵיכֶם.

.ז.

מִי שֶׁמְרָאָה פָּנִים שְׂמֵחוֹת לְזוּלָת, קוֹנָה לְעֲצֻמוֹ חֲבֵרִים
וִידִידִים, וְכָל הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה תְלוּיָה רַק בְּשִׁמְחָה

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שֶׁלֹּא דֵי בְּכֹף
שְׁעֲלֵיכֶם לְהִיּוֹת בְּעֲצֻמְכֶם בְּשִׁמְחָה, אֲלֵא רְאוּ לְשִׁמְחָה
גַּם אַחֲרֵים, שֶׁזֶה הַשְׁמְחָה הַכִּי גְדוֹלָה. רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם
שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, בְּפָנִים זוֹעֵפוֹת, אֲשֶׁר נִדְמָה לָהֶם,
שֶׁזֶהוּ סוּף הָעוֹלָם, וְאִין תִּקְוָה וְתִקְנָה לָהֶם וְכוּ', אֲבָל
אִם תִּרְאוּ לָהֶם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְשְׂמֵחוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה
תִּצְיִלוּ אוֹתָם מִמָּשׁ, וְתִפְיחוּ בָהֶם רוּחַ חַיִּים. וְכִמוֹ
שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתוּבוֹת קִיא): עַל הַפְּסוּק
(בְּרֵאשִׁית מֵט, יב): "וּלְבָן שָׁנִים מִחֶלֶב", טוֹב הַמְּלָבִין שָׁנִים
לְחִבְרוּ יוֹתֵר מִמִּשְׁקֵהוּ חֶלֶב; בְּזֶה שְׂאָדָם מְרָאָה לְזוּלָתוֹ
פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְחִיוּף, הֵינּוּ שְׂמֵלָבִין שָׁנִיו לְפָנָיו, זֶה
גְּדוֹל יוֹתֵר מִשְׁנוֹתָן לוֹ חֶלֶב לְשִׁתוֹת; כִּי בְּנֵי-אָדָם
הוֹלְכִים שְׂבוּרִים וְרְצוּצִים, וְנִדְמָה לָהֶם כִּי רַע וְזָמֵר

גורלם, ואבד מנוס מהם וכו', ואם תזכו להחיותם, להלבין שנים כלפיהם, לחיף ולעודד אותם, אתם גורמים יחודים למעלה בכל העולמות; כי אצלו יתברך מאד יקר, כשיהודי משמח יהודי אחר. ובזה תלוייה הגאולה; כי כל הגאולה העתידה תלוייה רק בשמחה, כדכתיב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון, ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף"; וכן כתיב (שם לה, י): "ופדויי ה' ישובון ובאו לציון ברנה, ושמחת עולם על ראשם, ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה"; אם אנו נתחיל מיום הפורים הנה להיות רק בשמחה, אזי נזכה ל"אורה ושמחה", שהיתה קדם הבריאה, וה"אורה והשמחה" שתהיה בעת התגלות מלך המשיח, שאז תהא השמחה העקרית, שנשמח בבנין בית-מקדשנו, ובישועתן של ישראל, ונזכה לראות רק את השכינה במו עינינו, כמו שכתוב (שם נב, ח): "כי עין בעין יראו בשוב הוי"ה ציון"; לזאת, בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, אם רצונכם כבר עכשו להרגיש טעם הגאולה העתידה לנו, באו ונתחיל לשמח מיום הפורים הנה, ולא רק שאתם תהיו שמחים ועלזים, אלא תשמחו גם את אחרים, שזו המצוה הכי גדולה, וככל שתתרבה השמחה בין נשמות ישראל, כן נזכה שהשכינה תשרה בינינו, ויתגלה לנו האור אין סוף

שְׁהִיָּה קִדְּם הַבְּרִיאָה, שְׂזוֹ הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל הַתְּכָלִיתוֹת,
שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּטָל וּמְבֹטָל לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף
בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע וְלֹא יִרְגִישׁ רַק אֶת
אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!